

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej .. K 84—
za pol leta K 42—
za četrt leta K 21—
za en mesec K 7—
Vainozemstvo celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15—
za inozemstvo K 20—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvarica (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-24
uračni razglaš .. po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 50/5 mm K 4—
Poslano:
Enostolpna petstvarica K 3—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po pramiku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun politne hran.
Ljubljanske št. 650 na naročnino in št. 349 na oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 29.511, bosn.-herc. 7563.

NIČ solzá!

V nekem srednjeveškem francoskem misteriju nastopa med drugimi zelo nena-
vredna vloga. Mož v rdečem oblačilu se
valja po tleh in nima nič drugega opraviti,
kot da kriči med igro iz vsega grla, do
neba: »Maščevanje! Maščevanje!« Ta mož
naj bi gledalcem misterija predstavljal kri-
po nedolžnem umorjenega Abelna. O vlogi
ni mogoče reči, da bi bilo nje besedilo po-
sebnost ali kakorkoli duhovito; če smo
se je nehote spomnili, se nam je to pri-
merilo le zato, ker je tako zelo podobna
vlogi, ki jo je v hitri prevzelo glasilo
takozvane demokratske stranke zadnji čas.
Mi bi ne bili storili svoje dolžnosti kot po-
litičen list, če bi bili molčali o črnemeljski
kramoti, ki obstoji v tem, da je en član
vlade za hrbtom svojih tovarišev ovadil
svojega tovariša in celo vrsto uradnikov
notranjemu ministru, da je izzval brez-
umen brzoglasen odlok, vsled katerega je
moralo vse osobje glavarstva brez pre-
iskave zapustiti svoja mesta in da je moral
tako glavarski sluga pokoro delati za gre-
he boljševikov, o katerih javnost še danes
ničesar ne ve. S svojim ravnanjem je do-
tisti član vlade poskušal dati sankcijo na-
čelu, da sme biti uradništvo žoga v rokah
političnih glumačev. S svojim ravnanjem
je ne le razdiral temelj, na katerem more
stati zdrava politična uprava, ampak je
dejanski oškodovalec državo, ker bi dotičnim
premeščencem in zopet nazaj poslanim
uradnikom, kar jih je oženjenih, šla ob pri-
hodnjem plačilnem roku devetkratna me-
sečna plača. S svojim ravnanjem je izpod-
kopala podlago koalicije, kajti — kakšna
koalicija je to, kjer član vlade toži svojega
tovariša in njegove uradnike ministru? Kdo
bi se ne zahvalil iz vsega srca za tako
koalicijo? Ne vemo, kakšne pojme ima »Sl.
Narod« o vsem tem in ali ima sploh kakšne
pojme — kar vidimo, je le pretresljiv pri-
zor obupa: glasilo JDS se valja po tleh v
krčih svojega demokratsko barvanega do-
moljubja in vpije v solzah: »Slov. ljudski
stranki gre herostratska zasluga, da je ve-
doma iz trte izvila razdor tik pred odlo-
čitvijo na zapadni naši granici.« Gorje
vam, klerikalci, razbili ste vlado!

Najprej moramo omeniti, da imamo
drugačne misli o koaliciji, nego glasilo JDS.
Mi menimo, da je podlaga koalicije odkrit
in pošten dogovor ter lojalno sodelovanje.
Ravno tako menimo, da je nemogoča koa-
licija s človekom, ki misli, da je postavljen
svojim »nesposobnim tovarišem« za nad-
zornika in državnega pravdnika. Kdor ho-
če v koalicijo, mora take nazore pustiti
doma, in če jih ne pusti, temveč jih po-
novno dejanski izvaja, je razdiralec skupne

vlade. Če bi torej bilo vprašanje, kdo je
koalicijo razbil, na dnevnem redu, bi mo-
rali imenovati tistega, ki nam sedaj ne
očita nič manj, nego herostratstvo.

Pa to vprašanje ni na dnevnem redu.
Če bi vlade ne bil »razbil« dr. Žerjav, bi
jo bili »razbili« mi. »Slov. Narod« je pred-
včerajšnjim še vedel, da se je koalicija
razšla, ko so iz vlade izstopili socialni de-
mokrati, toda včeraj je to že pozabil. Zato
mu moramo povedati, da se nam ne zdi
kar samo po sebi umevno, da bi po izstopu
socialistov morali držati to krnjo vlado —
nasprotno! Slov. ljudska stranka je že bila
sklenila, da njeni člani po odhodu so-
cialistov zapuste vlado, ker je položaj po
tem izstopu povsem nov in je političnemu
otroku jasno, da je treba novih dogovorov.

Kljub najboljši volji ne moremo torej
sočustvovati z »Narodovimi« solzami. Dasi
je dr. Žerjav kriv pred javnostjo, ga
ne dolžimo herostratstva, ker kljub vsemu
dolžnemu spoštovanju ne smatramo bivše
deželne vlade za Dianin tempelj in čudež
politične umetnosti. Saj dr. Žerjav sam
pravi, da so bili njegovi bivši tovariši ne-
sposobni, kar nas pa ne moti v skromnem
upanju, da prihodnji člani vlade ne bodo
več sposobni storiti dejanja, za katere je
bil sposoben on. In tudi z mirovnim po-
svetom ne kaže preveč šariti. »Slov. Na-
rod« očitno misli, da bo Wilson opešal
v svojem boju proti Italiji, če ljubljanska
vslada odstopi, da bo Pašić obupal, če dr.
Breje ne bo predsednik deželne vlade za
Slovenijo, in da bi bila naša žalost ob
sklepu miru manjša, če bi imeli za tolažbo
dr. Žerjava kot podpredsednika v vladni
palaci. Kakor v mnogih drugih rečeh, se
mi tudi v teh nazorih razlikujemo od gla-
sila svobodomiselcev in bi mu radi sveto-
vali, če bi kaj dal na naše svete: Nič
solzá!

Dr. F. Windischer:

Krone v inozemstvu in njih pokrifje.

Marka, v polupretoklem času še po-
nos in predmet neporušnega zaupanja
Nemcev, doživlja v inozemstvu svoje straš-
no ponižanje. Še je kljubovala nekaj mese-
cev potem, ko je njena senca, avstro-ogr-
ska krona že uživala popolno zaničevanje
nevturalnih trgov ter se je le nekako iz mi-
losti še jemala v malih zneskih po 15 in
16 cts. Po novni pariteti je nemška marka
enaka 123,45 franka, začetkom aprila je
pa strmoglavila čez borzne pečine v fi-
nančne prepade kakor svoj čas v ameri-
kansko-španski vojski španski pezeti. Od

tedaj se, izvzemši kratko dobo pred izro-
čitvijo mirovnih pogojev, plačuje v Švici
za marko 35—37 cts. Ali marka bo zopet
vstala, celo ententa in nevtranci imajo in-
teresa na tem. Med vojsko se je ne Dunaju
z zadnjimi ostanki stare oholosti dopove-
dovalo, da so borzna notiranja na Holand-
skem, Švedskem, v Švici le nominalna in
ne izraz notranje gospodarske vrednosti
krone ter da se bo po sklepu miru hitro
pokazala prava vrednost, ali uprav po pre-
nehanju sovražnosti je začela katastrofalna
finančna razkrojba. Resnica, ki je prišla na
dan, je bila strašnejša, nego so bila najbolj
črna domnevanja nevtralnih finančnikov.
Poplava s papirnatimi novci v internem
prometu v Nemčiji in na starem teritoriju
Avstro-Ogrske je segla čez mejne bregove,
tudi v nevtralnih državah so silne množine
mark in kron. Ta prisadna obilica je mo-
rala neizbežno voditi v sedanjo mizerijo.
Številčno navesti množino kron v celem
inozemstvu ali tudi le v eni državi, n. pr.
Švici je skoro izključeno. Gotovo pa je,
da vsote segajo v vrtočlave višine, okoli
100 milijonov teh metuljkov, ponajveč v
kosih po 1000 poznanih, ker je vtihotaplje-
nje teh appointov najlažje, je samo v Švici.

Kronske note so v nevtralnem inozem-
stvu prodrle v najširše plasti. Niso le v
posesti bank in denarnih zavodov. Vsled
špekulacije so bile zanešene med vse sloje.
Zadnji dve leti je v Švici kolosalna speku-
lacija v kronah. Celo posli obeh spolov so
se udali tej nevarni igri. Takozvani kurz za
krono, — dnevna objava, po kakšni ceni
banke kupujejo krone — pred vojsko in
začetkom vojske le denarnim ugodnikom
znan, je postal silno popularen. Normalno
ni bilo obično, da bi banke izvešale table
s cenami tujih denarjev. Ker pa se je za
vojske krog interesentov razširil neverjet-
no in so si vpraševalci po menjalnicah kar
kljuko podajali, je prišlo v Švici v mnogih
krajih z razvitim tujskim prometom v na-
vado, da se vsak dan izvešajo cene za
marke in krone. Celo desetletni otroci ve-
do, kaj je kurz. Ko tekajo mimo bank, ne
zamude pogledati na tablo za valutami in
vzklikajo: »Glej, kurz je padel, kurz se je
dvignil!« Širše občinstvo izven borz na-
ravno špekulira à la housse, t. j. računa s
tem, da bo dražje prodalo, nego je kupilo.
Premnogi so bili pri tem tepeni in so iz-
gubili svoje prihranke, osobito taki, ki so
kupovali preko svojih sredstev na upanje.
Valutne spekulacije so mimo vseh drugih
le za ljudi, ki morejo kupnino položiti.
Valovanje cen je šlo gorindol skoro tri
leta. Mnogi so seveda tudi zaslužili. Naj-
več naravno menjalci v Švici. Promet je
živahen in menjalnice si režejo debele kose
kruha. Če so n. pr. kupovali krone po 30,

so jih prodajali navadno po 35 in 36. V
borznih mestih je dobiček manjši, ker je
treba računati s konkurenco in je treba
dati prostora za zaslužek tudi denarnim
zavodom na odmaknjenih krajih. Pa tudi v
borznih mestih se kupuje vedno znatno pod
denarnim kurzom.

Vsa ta igra s kronami in markami je
dolgo trajala, vrstili sta se sreča in smola.
Med tem je iz teritorija stare Avstro-Ogr-
ske kakor tudi od vseh drugih vetrov, na
primer iz Ukrajine, prihajajo na nevtralne
trge vedno več teh kronskih podob, saj
so na primer vojaška oblastva avstro-ogr-
ska, ko so bila na zmagovitem pohodu v
Rusiji, trosila brez glave papirnati novci
po znanem vojaškem nazoru, da v vojski
ne igra denar nobene vloge. Iz nevtralnih
dežel je šlo zelo malo te dnarne robe, pač
pa se je znašalo na primer v Švico kron po
najboljši možnosti. Tihotapljenje je cvetelo,
ali tudi sicer je bil transport živ. Čim višje
so stale osebnosti na socialni lestvi ali čim-
bolj jim je žarela sreča vojnih zaslužkov,
tem izdatneje so navadno množile ino-
zemske kronske zaloge. Tudi kričavi in
bleščeči patriotizem na zunaj navadno ni
oviral pri tem tihotapskem znašanju na
varno. Ko se je na ozemlju stare Avstrije
začelo nacionaliziranje bankovcev, ko se
je ena nova država za drugo zaprla proti
importiranju vedno novih bankovcev z
Dunaja, kjer so s tiskarskimi stroji idealno
preskrbljeni, ter so finančni ministri v na-
cionalnih državah začeli odklanjati odgo-
vornost za graditev papirnatega babilon-
skega stolpa na Dunaju, so prišli tudi v
Švici vodilni finančni krogi do zavesti. Me-
seca marca 1919 je izšlo iz Berna oficialno
svarilo, naj švicarsko prebivalstvo ne ku-
puje več avstrijskih kron. Sočasno je bil
izdan poziv, da švicarji deponirajo v njho-
vi posesti se nahajajoče kroge pri švicar-
skih denarnih zavodih. To je ceno kron še
bolj vrglo, ali švicarski denarni zavodi so
nekaj dni pozneje zopet pričeli kupovati
avstrijske krone. Nekolkovane krone
imajo sedaj nekaj nižjo vrednost. Švicarji
so dobri gospodarji in imajo zelo razvit čut
za pridobivanje in za denar. Pas d'argent,
pas de Suisse, so rekli včasih Francozi.
Naravno, da stoje na stališču, da nočejo iz-
gubiti, kar so naložili v kronah. Nasledni-
ki stare Avstro-Ogrske da so odgovorni za
flotanten novci. V obrambo svojih intere-
sov so že storili korake in jih bodo še. To
je povsem pravilno in umevno, ali interesi-
ra nas merilo za porazdelitev in ključ. Raz-
delnik bo treba dobro in pravilno pretra-
sti. Običajna merila, kakor jih imajo na
Dunaju po polomu pri rokah za take pri-
like, kakor število prebivalstva, obseg teri-
torijev, gospodarska moč, davčna sila v

LISTEK.

Antek.

Poljsko napisal Boleslav Prus.

(Dalje.)

»Pazite, otroci,« je govoril, piscoč na
tablico besedo: hiša. »Kako modra stvar
je pisanje! Te štiri črke, majhne, potrebu-
jejo tako malo prostora, a vendar pome-
nijo: hišo. Kakor hitro pomisliš na ta iz-
raz, že vidiš pred očmi celo stavbo: vrata,
okna, streho, sobe, peči, klopi, podobe na
stenah, kratko rečeno: vidiš hišo z vsem,
kar je v njej.

Antek je zapičil oči, pripognil se in
si ogledal, kaj je bilo napisanega na ta-
blici ali hiše ni mogel nikakor videti. Zato
je sunil svojega soseda in ga vprašal:

»Ali vidiš ti hišo, o kateri govorijo
profesor?«

»Ne vidim,« je odvrnil сосед.

»Tedaj mora biti to laž,« — je skle-
pal Antek.

Zadnjo besedo je slišal učitelj in za-
kričal: »Kakšna laž? Kaj je laž?«

»To, to, da je na tablici hiša. Tam je
samo malo krede, ali hiše ni videti,« je
nedolžno odgovoril Antek.

Učitelj ga je pograbil za uho in po-
tegnil na sredo šole.

»Na klop z njim!« je zakričal in vno-
vič se je ponovil z vsemi podrobnostmi
dečku že dobro znani obred.

Ko je prišel Antek ves rdeč in objo-
kan domov, ga je vprašala mati: »Ali si
kaj dobil?«

»Ali mogoče mislite, da ne?« je zasto-
kal deček.

»Tedaj za znanje?«

»Ne za znanje, ampak na klopi sem bil
spet!«

Mati je zamahnila z roko: »Moraš le
še počakati, že dobiš tudi za znanje.«

Nato je šla zalagat drva v peč in mr-
mrala sama pri sebi: »Tako se godi vsem
vdovam in sirotam na tem minljivem sve-
tu. Če bi bila dala profesorju pol rublja in
ne štirideset grošev, bi se bil takoj lotil
dečka. A tako samo klepeta z otroci.«

Antek je slišal vse to in si zamislil:

»No, če že zdaj tako klepeta z menoj,
kaj bo šele, kadar me začne učiti!«

Ali na srečo ali nesrečo, dečkove skr-
bi se niso nikoli uresničile.

Nekega dne, bilo je že dva meseca po
Antkovem vstopu v šolo, pride k materi

učitelj in po navadnih pozdravih vpraša:

»Kaj bo, žena, z vašim fantkom? Dali
ste mi zanj štirideset grošev, ali to je bilo

v začetku; teče že tretji mesec, a ne vidim
nobene denarja! To ne gre več tako;

plačajte mi po štirideset grošev, a to vsak
mesec.«

»Odkod naj vzamem, ako nimam,« je
odvrnila vdova. »Kar zaslužim, plačam pri
občini. Niti toliko nimam, da bi otrokom
kupila obleke.«

Učitelj je vstal, se pokrnil in odvrnil:
»Če je tako, potem Antek nima ničesar
iskati v šoli. Zastonj ne bom rabil svojih
rok nad njim. Tako učenje, kot je moje, ni
za reveže.« In odšel je.

Vdova si je mislila: »Morebiti je prav.
Odkar svet stoji, so vedno le gospodski
otroci hodili v šolo. Kdaj bi navaden člo-
vek mogel toliko prenesti?«

»Kaj si se naučil v teh dveh mesecih,
ti nepridiprav, ti?« ga je vprašal Andrej.
»Saj je vendar mati plačala štirideset gro-
šev!«

»Pa pošteno sem jih plačala,« je po-
trdila vdova.

»Kaj se bom tam naučil!« je odvrnil
deček. »Krompir majmo doma ravno tako
kakor v šoli, svinjam ravno tako dajemo
jesti. Samo toliko, da sem parkrat nama-
zal učiteljeve škornje. Zato pa so me tem-
bolj pokladali na klop...«

»No, kaj pa znanje?«

»Kdo bo kaj znal?« je razlagal An-
tek. »Uči samo po kmetsko... laže. Napi-
še nekaj na tablico in pravi, da je to hiša
z izbo, streho in podobami vred. Človek
vendar vidi na lastne oči, da to ni hiša.
Če je to šolsko učenje, potem naj ga ma-
ček razume. Je še nekaj starejših tam, ki

po šolsko prepevajo pesmi, ali kar je mlaj-
ših, je dobro, če se nauče malo kletvine.«

»Le poizkusi mi kdaj tako grdo go-
voriti, to ti dam!« ga je sunila mati.

»Kaj pa gospodarstvo? To te ne bo
nikoli veselilo?« ga je vprašal Andrej.

Antek ga je prijel za roke in rekel:
»Poslušajte me tja, kjer me nauče zidati mli-
ne.«

Boter in mati sta obenem zmajala z
glavo. Tisti nesrečni mlin onostran Visle,
ki melje žito, se je tako vtisnil dečku v
dušo, da ga ni mogla nobena sila izriniti.

Po dolgem posvetovanju so se odločili,
da počakajo. In čakali so.

Mineval je teden za tednom, mesec
za mesecem. Dasi je deček šel že v dva-
najsto leto, ni prav nič pomagal pri gospo-
darstvu. Režljaj je svoj les in tupatam na-
pravil čudne stvari. Ako je izgubil nož, a
mu mati ni hotela dati denarja za novega,
se je ponudil v delo. Nekomu je ponoči
varoval konje. Celo noč je sedel, vrvi v
roki in strmel v meglo in zvezde. Drugemu
je vodil vole pri oranju; včasih je šel po
jagode ali gobe in jih prodal v krčmo cel
koš za par grošev.

A doma se jim je slabo godilo. Gospo-
darstvo brez moškega je kakor tele brez
duše; saj vemo, da je Antkov oče počival
že nekaj let na griču, kjer na nomlad izza
živega plota gledajo križi.

(Dalje.)

tem primeru za nas v Jugoslaviji ne more priti brez pridržkov v poštev. To vprašanje ima svoje zanimive posebnosti. Vprašati se moramo zlasti, kdo je zanašal avstro-ogrske krone v Švico? Komu gredo v breme? Kdo se je okorišal s prodajo tega denarja? Mislimo na Jugoslavijo. Koliko Hrvatov, Slovencev in Srbov iz stare monarhije je za vojsko smelo in moglo v Švico? Cedilo je bilo za nas zelo goste, emigrantje iz in preko Srbije pa niso imeli kron. Kar je prišlo južnih Slovanov iz stare Avstro-Ogrske, so bili redko oblagodarjeni z bogatstvom, vrhutega so vsakogar avstrijski policaji na meji preiskali do kože kakor hudodelce. Meja je bila za naše dežlane efektivno hermetično zaprta. Kontrola je bila silno stroga. Vsakega posameznika, ki je šel v Švico, se da še danes ugotoviti ne le po registrih, marveč po fotografijah. Nakup živil, boste rekli, prihaja za vse v poštev. Pred vsem se je za živila dajalo, če je le šlo, kompenzacije, pa tudi denimo, da bi se plačalo vse s kronami, je dejstvo, da so našim deželam od teh dobrin odkazovali le neznatno malo. Včasih je zgrešil pot k nam kak sir, morda kakšne konzerve ali slabo pecivo. Kar je bilo res dobrega, čokolada, kakao so merodajna gospoda pridržali za izvoljence na Dunaju, v Budimpešti.

Oglejmo si osebni promet v Švico za vojske. V Švico so prihajali pridno in brez težav iz Avstro-ogrske razni dobrozapisani krogi nemške in ogrske narodnosti, obilo židov. Kdo in kako se je kontroliralo vse te stebre zaupanja, potem razne prince, grofe, kneze, »diplomate«, »zaupne emisarje«, kadar so hodili — često kurirji — v raznih zadevah, ali in koliko so nosili na varno zase ali za druge. In po razsuhu monarhije, koliko visokih glav se je rešilo na tla gostoljubne republike! Koliko kron je treba za tako gospodo v teh časih in razmerah! Ali smo bili mi Jugoslovani tisti, ki smo pošiljali in vzdrževali cela krčila raznih špirov in kupčencev na tem važnem teritoriju? Če si se ganil v gotovih mestih n. pr. Ženevi, ti je sledila taka ogabna duša. Razni agentje in kupčijski poverjeniki so navzlic splošni strogosti zlahka držali čez mejo, iz naših krajev pa so celo dame na obisk težko bolnih, morale delati neusmiljeno karanteno. So to čudne okolnosti, in vobče ne spadajo ravno v razgovor, če se naj odloča o važnem gospodarskem vprašanju, ali za nas v tem primeru so to važne in celo odločilne okolnosti. Naposled vendar ne bomo jemali nase še tistih dolgov, ki so nastali iz vzdrževanja špirov proti Čehom, Slovincem, Hrvatom, Srbom. Razume se, da bomo plačniki za teli, ki zadene nas, ali pri tem bo treba tehtno vpoštevati naše posebne odnose. Stremljenje pri tem svoječasnem pokritju starih kron bo šlo za tem, da se jim izposljuje gotov sreden kurz, ki bo pač predmet kompromisa. Pri tem bo treba vpoštevati okolnost, da je mnogo tega kronskega materiala ne v rokah švicarskih podjetnikov, ampak tudi internacionalnih špekulantov od Rusa do Grka. Mnogo teh srečolovcev se je zateklo v okrilje bank in deponiralo predmet svojega upanja. Ali ti krogi zaslužijo, da se jih potom kompromisa štiti in varuje izgube, da se jim za na borzi kupljeno upanje izplača kompromisni kurz? Jugoslovanskih kron je sedaj še malo v Švici. Malopoznane so, za enkrat je to le ugodno, ker ne bremene trga in ker formalno vendar s tem »Kolkom« še niso za veliki svet. Neugodno je pa to, da se naša valuta, odnosno naša deviza tudi v Ženevi ne notira ločeno zase kakor češka. V tem pogledu bi bilo pač potrebno zganiti se čimprej. Manjka pač Jugoslaviji v Švici gospodarsko orientirane reprezentance, tudi v tem pogledu bi imela mnogo vevlačnega posla. Normalno bi glede jugoslovanskih kronskih bankovcev trebalo, da se opremijo s pečatom ali kolkom, kateri bo saj nekoliko oviral ponarjanje. Najbolje pa, da se nadomeste z novim denarjem. Žigovanje, kakor je sedaj izvršeno, ne daje nobene garancije zoper svojevolično kolkovanje, nekoliko močno naiven utis nareja na inozemce. Priznam odkrito, da sem danes v zadregi povsod očti, ko mi je bančni dirigent demonstriral nekoliko hudomušno raznovrstne naše »kolke« in to na tisočkah. Navzlic temu pa imajo vobče o Jugoslaviji dobro mnenje in računajo z lepo prihodnostjo. O Slovincih vedo malo, o nas se sme menda vse pisati. Tako piše danes neki člankar v »Neue Zürcher Zeitung« z dne 11. junija 1919, št. 861 naslednje: »Sie (die slovenische Sprache) lehnt sich, obschon eine slavische Sprache, mehr an den italienischen Dialekt in Friaul an.«

Razna poročila.

»Veliki dogovor nove ureditve«.

LDU Washington, 30. junija. (DunKU. Zakasnelo.) Reuterjev urad poroča: Ne-posredno po podpisu mirovne pogodbe je poslal Wilson amerikalnemu ljudstvu spomenico, v kateri zahteva, da se sprejme mirovna pogodba in pogodba o zvezi narodov brez izpremembe ali pridržkov.

Mirovno pogodbo imenuje: »Veliki dogovor nove ureditve, ki nudi globoko zadoščenje in splošno pomirjenje.«

Mir z Nemško Avstrijo.

LDU Trst, 2. julija. »La Tribuna« javlja iz Pariza, da bo ententa glasom vesti francoskih listov izročila koncem tega tedna nemško-avstrijski delegaciji dopolnilni tekst mirovne pogodbe, ki obsega gospodarske in finančne pogoje.

Erzberger namerava v Švico.

LDU Trst, 2. julija. Glasom lista »La Tribuna«, poroča »Deutsche Tageszeitung«, da namerava Erzberger v najkrajšem času odpotovati v Švico, ter pripominja, da bi moralo to njegovo odpotovanje imeti značaj bega.

Izgon Madžarov iz Nemške Avstrije.

LDU Baden, 2. julija. (ČTU). Danes so iz tukajšnjega kopališča izgnali okoli 200 Ogrov, ki so pred komunistično vlado semkaj pribežali iz Budimpešte. Zapovedano jim je zapustiti Baden v 24 urah.

Beg nemškega prestolonaslednika.

LDU Trst, 2. julija. Kakor poroča »La Tribuna« iz Bruslja, objavlja list »Le Boir« naslednjo vest, ki jo je treba sprejeti s primerno rezervo: Kljub vsemu oprekanju je vest o begu bivšega nemškega prestolonaslednika vendar le resnična. Brzojavka iz Rotterdama javlja, da je nekdanji prestolonaslednik zadnje nedelje pobegnil z Mioringena z ladjo ali pa z avtomobilom.

Pretep med Francozi in Amerikanci.

LDU Pariz, 29. junija. (DunKU. — Zakasnelo.) Poseben poročevalec »Chicago Tribune« brzojavlja iz Bresta, da so snoči bili resni pretepi med amerikalnimi matrozi ter francoskimi vojaški ter civilisti. Vojaški poveljnik v Brestu je z več kompanijami napravil red, vendar pa je položaj še kritičen. Množica se zbira pred hoteli, v katerih sumijo, da bivajo Amerikanci.

Italijanska nasilstva.

LDU Komiza. (Otok Vis), 25. junija. (DDU — Zakasnelo.) Dne 8. junija sta prišla s parnikom »Porer« v luko en angleški častnikar in en častnik. Italijanski karabinjerji so ljudstvo, ki se je zbralo na pomolu, razganjali s surovo silo. Ljudstvo se je odstranilo, potem pa iz hiš pozdravljalo Angleža s cvetjem. Angleža sta hotela priti v dotik s predstavnikoma italijanskih in jugoslovanskih. Od Italijanov so se jim predstavili štirje italijanaši, od katerih ni bil eden pripadnik tukajšnje občine. V vsem kraju je samo 28 italijanašev, od teh pa so 3 četrtine tuji. Rekli so Angležem, da je v mestu velika večina, ki simpatizira z Italijani. Nato so bili sprejeti Jugoslovani, ki so poročali o postopanju komiških Italijanov in vojaške oblasti in Angleža natančno informirali o izidu plebiscita, čigar original se nahaja v Parizu. Pri odhodu Angležev so Italijani zaprli dohod k luki in aretirali več jugoslovanskih, katere so izpustili šele po odhodu parnika. Italijani groze, da bodo vse one Jugoslovane, ki so tožili Angležema o razmerah, deportirali v Italijo.

Konferenca delavskih svetov v Nemški Avstriji.

LDU Dunaj, 30. junija. (DKU Zakasnelo.) V sejni dvorani državne zbornice poslancev se je sestala danes druga državna konferenca delavskih svetov Nemške Avstrije. Predsednik dr. Friderik Adler je otvoril konferenco z nagovorom, v katerem je naglašal nalogo delavskega razreda, da se ustanovi začasni organ, ki naj mu omogoči, da bo kos vsem nalogam, ki jih ima rešiti delavstvo. Pošilja pozdrav vsem delavcem vseh dežel, ki stoje na tleh razrednega boja. Če smo bili tekom zadnjih pet let ločeni vsled raznih razlik v naziranju, upamo, pravi govornik, da bodo delavci odslej črpali nauk iz vojske, tako da se ne bo nikdar posrečilo kapitalističnemu imperijalizmu ojačiti trajno svojo prevlado. H koncu svojega govora je dr. Adler pozdravil oba zastopnika osrednjega nemškega delavskega sveta.

Zastopnik Knoblschuh iz Berlina je sporočil pozdrave imenom nemškega osrednjega sveta in izjavil, da bi bil rad videl, da bi Nemci vsa vprašanja, ki se tičejo konference, mogli rešiti skupno z Avstrijci. A mi se ne moremo sestati, kakor bi radi to želeli, ker nam je to zabranjeno po mednarodnem imperijalizmu in kapitalizmu, ki je udeležen v ententi.

K prvi točki dnevnega reda je podal dr. Friderik Adler pojasnila glede delavskih svetov v Nemški Avstriji, ki imajo tukaj bistveno drugačno zgodovino, kakor v drugih državah. Govornik je naglašal, da so bile nove volitve za delavske svete izvedene uspešno, tako da je naša državna konferenca v večji meri, kakor državna konferenca v Berlinu prava slika proletarijata. Pojasnil je nadalje svoje stališče proti proklamaciji diktature svetov in svrilo, podano 1. maja, proti odgoditvi akcije za socializacijo. Menil je, da je sedanja taktika: biti pripravljen in čakati na raz-

voj dogodkov, najboljša taktika in edina moč za delavstvo v Nemški Avstriji.

Zastopnik Strasser je podal poročilo o razvoju delavskih svetov v Zgornji Avstriji: zastopnik Leichin iz Gradca je podal poročilo za šajersko ter naglašal revolucionarno razpoloženje šajerskih delavcev ter opravičeval njihovo ravnanje nasproti komunistom na šajerskem, da niso tla za komuniste. Vsled raznih medklincev je prišlo do prerakanja med posameznimi zastopniki, in ko je šajerski zastopnik Leichin nadalje bičal ravnanje komunistov, so člani komunistične frakcije zapustili domovino. Govornik je sklenil svoje poročilo z izjavo, da bodo šajerski delavci storili vse, da ohranijo edinstvo proletarijata na šajerskem.

Razprava je bila nato odgojena do popoldne.

Iz Italije.

Sonnino zapustil Pariz.

LDU Trst, 2. julija. »La Tribuna« poroča: Nova italijanska delegacija pri mirovni konferenci je že začela poslovati. Tittoni je imel v torek zvečer s Sonninom razgovor, ki je trajal dve uri, in kjer je Sonnino podrobno informiral svojega naslednika o stanju pogajanj. Sonnino se je sinoči odpeljal iz Pariza v domovino, kjer bo nastopil daljši dopust.

Princ Borghese italijanski poslanik na Dunaju.

LDU Dunaj, 2. julija. (ČTU). Listi poročajo, da biva tukaj že nekaj dni Principe Livio Borghese kot novodoločeni vodja italijanske politične misije na Dunaju. Njemu ni samo začasno poverjeno vodstvo političnih poslov, ampak tudi za čas po sklepu miru, da zveže prijateljske stike med Nemško Avstrijo in Italijo.

Nittijevi načrti.

LDU Trst, 2. julija. Kakor poročajo italijanski listi iz Rima, ima Nitti vsak dan porazgovore z raznimi člani svojega kabineta ter proučava in izdeluje vladni program, ki ga bo moral predložiti zbornici. Otvoritev zbornice je določena na 9. julija. Takoj v prvi seji bo Nitti obrazložil program svoje vlade in zahteval od zbornice zaupnico. Vladne programatične izjave se bodo nanašale v prvi vrsti na probleme notranje politike; glede zunanje politike se bo predsednik ministrskega sveta skliceval na izjavo, katero je podal Tittoni v senatu in na misli, ki jih je izjavil Nitti sam v svojem pogovoru z zastopniki Reke. Vlada bo predložila tudi osnutek volilne reforme, ki temelji v glavnem na glasovanju po listah in na proporcionalnem sistemu. O tej predlogi bo v prvi seji poslanske zbornice poročal ministrski predsednik sam in bo zahteval, da se vzame takoj v razpravo.

Odprava cenzure v Italiji.

LDU Rim, 30. junija. »Gazzetta Ufficiale« (uradni list) objavlja odlok kraljevega namestnika, s katerim se odpravlja cenzura časopisja. Odlok stopi v veljavo 30. junija o polnoči. Dodana mu je določba, po kateri je za nadaljnjih šest mesecev prepovedano priobčevanje vsakršnih vesti, ki se tičejo vojaških priprav ali kretanj.

Potres v Italiji.

LDU Trst, 2. julija. Italijanski listi prinašajo sedaj podrobnosti o katastrofalnem potresu, ki je 29. junija usodepolno prizadel cvetočo Toskano. Epicentrum potresa je okrožje, imenovano Mugello, tik severno od Florence na zapadnem bregu Apenin ob reki Sieve; vendar sega zona, prizadeta po potresu, od Tirskega do Jadranskega morja, torej tudi na vzhodno stran Apenin, severno do Bologne, južno približno do Perugia. V središču, v okrožju Mugello, so bili razni kraji popolnoma uničeni, ali vsaj zelo težko poškodovani, n. pr. kraja Vicchio in Borgo San Lorenzo, ki sta največ trpela. Zelo hudo poškodovani so tudi razni drugi kraji, kakor Rubatta, Candeto, Mirandola, Oliveto, Pirlaciano, Santo Stefano, Santa Agata, San Piero a Sieve, Rosolino, Rupe Caprina, Mirano in mnogi drugi kraji. Prebivalstvo najbolj prizadetih krajev mora prebiti pod milim nebom. Glasom »La Tribuna« so dosedaj našli okoli sto mrtvih in 800 ranjenih. Iz pripovedovanja ranjenecv izhajajo tragične podrobnosti o katastrofi, ki je skoro uničila enega najlepših delov Toskane. Potres se je začel 29. junija ob 6. uri zjutraj, je postajal čimdalje večji in dosegl višek ob 17. uri. Znani seizmolog pater Alfani je našel v prvih šestih urah potresa 25 sunkov, v drugih šestih urah 13 in tako razmeroma dalje čimdalje manj sunkov. Italijanski kralji, ki je isti večer odpotoval v Racconigi, se je odločil, da se takoj odpelje na lice mesta. Najbrže bo tudi kraljica sledila kralju.

Naročanje »Slovenca«!

Slovenci, Slovenke h slavi v Zagreb!

Delavstvo živi dandanes živahno življenje. Letos se je združilo hrvatsko in slovensko delavstvo v eno organizacijo. Hrvatska veja Jugoslovanske Strokovne Zveze Radnički Savez v Zagrebu razvije 3. avgusta novo zastavo. Slovenski delavci in inteligenca, ki simpatizira z delavstvom, posetimo ta dan svoje brate! Brate Hrvati so nam pokazali svojo ljubezen na šmarnogorskem taboru. Bratje smo, združeni smo, njihov praznik je naš praznik! Prijave slovenskih udeležencev za zagrebski dan sprejema tajništvo Jugoslovanske Strokovne Zveze do 25. t. m. Pravočasna naznanila so potrebna radi vožnje, prenočišča in obeda. Želi se čim več narodnih noš, Društva, ki se udeležijo slavlja z zastavo, naj nam to takoj javijo! Iz Ljubljane odidemo v soboto dne 2. avgusta ob 6. uri zvečer. — Vsa pojasnila daje tajništvo Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani.

Politične novice.

+ Tajiti zakulisne spletke in politične grehe ter nelojalnosti napram svojim kolegom, koaliranim strankam, uradništvo ter ljudstvu — to je vse morda komodno in koristno, a popolnoma brezuspešno, ker dejstva kriče glasneje ko obrabljene fraze v »Slov. Narod«, ki tu igra vlogo zelo slabega gramofona. Snočnji »Slov. Narod« prinaša »iz Belgrada« datirano brzojavko, češ, da je ljubljanski poverjenik dr. Golia predlagal Pribečeviću, naj premosti okr. glavarja Ipavca in Koropecca. Da bi bil rajši molčal! Pribečević je to predlagala tista »neznana dobro-poučena stran«, ki mu je predlagala brezglavi ukaz glede Črnomlja in viniških »boljševikov«, ki roje po glavi dr. Zerjave, o katerih pa noben človek na Slovenskem sicer nič ne ve. In na to »informacijo« — dr. Zerjav sam si to pot ne upa trditi, da bi on ne bil na svojo pest »informiral« Pribečevića v tej smeri — je potem Pribečević izdal oni žalostni dokument »demokratskega« pojmovanja in mišljenja te JDS gospode ter zaukazal premostitve v Črnomlju, Slov. Gradcu in Brežicah. In poverjenik za notranje zadeve je imel pa to žalostno nalogo, da je izvršil te Pribečevićeve, od dr. Zerjava inspirirane fermane. Tu nobeno zanikanje nič ne pomaga. To stoji in za to pri celem ropotu gre! Storititi in potem tajiti ter še celo druge dolžiti — gospodje demokratije, povejte, kako se tako početje nazivlja!

In isto vlogo si je g. podpredsednik deželne vlade izbral v drugem slučaju. Deželna vlada je osnovala v svojem področju odsek za agrarno reformo, čegar vodstvo je začasno poverila dr. Lukanu. Ko je potem minister za agrarno reformo dr. Poljak hotel ustanoviti za Slovenijo samostojno poverjenišvo za agrarno reformo, je izjavil, da bo za poverjenika imenoval onega, ki ga bo predlagala deželna vlada. Preden pa je deželna vlada o tem govorila, je minister imenoval za poverjenika dr. Lukana, somišljenika dr. Zerjava. Dr. Zerjav je seveda tajil, da bi bil on imel svoje roke vmes. Minister pa je izjavil, da je dr. Lukana imenoval na pismeno priporočilo dr. Zerjava. — Stvar je kajpa da neprijetna in zato razumemo, če dežuje v »Narodu« psovk in herostratov. Ta dež pa seveda ne spremeni dejstva, da tako postopanje dr. Zerjava zelo otežuje skupno delovanje z njim.

+ Tihotapska zadeva je gospode okrog »Slov. Naroda« tako razburila, da so čisto izgubili trezno razsodnost. V uvodnem članku in v noticah je poln jeze in gneva, ki ga popolnoma umevamo. V tem gnevu pišejo tudi o »Gospodarski zvezi« in o Bogomilu Remcu. Prepričani smo, da sta oba prišla v ta članek na isti način, kakor Pilat v credo ali kakor demokratizem v naslov JDS. B. Remec ni načelnik G. Z. in zato ne vemo, kaj naj on spleh v »Narodovem« članku počne. Če pa imajo gospodje kaj zoper G. Z., naj to nemudoma naznani pristojni oblasti in javnosti! Hvaležni bomo »Narodu«, če nam bo pomagal preganjati korupcijo in tihotapstvo!

+ Član »Narodne vlade« s podpisom »11« — (sodimo, da je to g. dr. Triller) je v sinočnjem »Narodu« priobčil sledeči poziv na »Slovenca«: »Če je kdo izmed nas tačas (ob času Narodne vlade) zlorabljal svojo oblast, na dan z njegovim imenom, na dan z njegovim grehom.« G. dr. Trillerju, ki nam je znan kot lojalni nasprotnik, nimamo ničesar očitati. Nasprotno, ves čas svojega poverjenstva je bil napram nam in naši stranki korekten in lojalni. Sodimo pa, da je g. dr. T. svoj poziv napisal prej, predno je bral našo včerajšnjo notico, ki se na koncu glasi: »Narod je tedaj povedal, da je v tihotapstvo pri čekovnem uradu zapletena ljubljanska trgovska tvrdka Geršak. Mi dostavljamo le še to, da je imejteljica te tvrdke gospa dr. Pestotnikova, soproga poslanca JDS in bivšega po-

verjenika za promet, pod čegar uradovanjem se je ustanavljal čekovni urad. — Več za sedaj nečemo o tej stvari govoriti. Saj se g. dr. T. lahko informira o tem na ljubljanskih ulicah, ki so polne govorjenja o tem. Nečemo posegati v preiskavo, ki se vrši in kjer ne bomo mi sodniki. Ko bo preiskava zaključena, bomo govorili, kdo je kriv in kdo ne.

— O korupciji »Slov. Narod« zelo nerad sliši in ni mu zameriti, če je na to plat tako občutljiv. Ves iz sebe pripoveduje vsem, ki mu kaj verjamejo, da je minister Gostinčar mladega uradnika »poskusil« spraviti iz 9. v 4. činovni razred, čeprav ve, da je dotičnik v čisto drugem razredu. Pripoveduje tudi o mlademu študentu, ki je prišel v 9. činovni razred, čeprav ve, da je to absolviran jurist, in da v Srbiji nastavlja abs. juriste v 9. razred. Seveda nekaj je treba reči, da se zakrije demokratska sramota, ki sta jo zakrivila dr. Pestotnik in dr. Kramer, ko sta pri ljubljanskem čekovnem uradu spravila v 9. razred moža z dvema gimnazijskima razredoma in v 11. razred mladega notarskega pisarja z učenostjo ljudske šole. Imela sta seveda to prednost, da sta bila zvesta Sokola. — Dr. Pestotniku in dr. Kramerju seveda to zadostuje! Drugim pa to ne bo šlo tako lahko v glavo. In zato je »Narodov« položaj res tako neprijeten.

Dnevne novice.

— Umrl je g. Davorin Podlesnik, bivši trgovec in posestnik v Radečah pri Zidanem mostu. N. v m. p.

— Pogreb pred. g. kanonika-dekana M. Tavčarja v Žužemberku se je izvršil v ponedeljek zelo veličastno ob ogromni udeležbi ljudstva iz domače in sosednjih župnij. Vodil je pogreb ob asistenci vse dekanijske duhovščine mil. g. prošt Elbert, ki je imel v cerkvi tudi ganljiv govor. Vsi udeleženci so se razšli v prepričanju, da pri pogrebu tako značajnega in svetega moža še niso bili in tudi ne bodo. Sedmina za pokojnim železomašnikom se vrši v ponedeljek, dne 7. julija ob 8. uri v župni cerkvi v Žužemberku.

— Dom in Svet, št. 3—6, v obsegu osmih pol (128 strani) izide približno 10. t. m. Prinesel bo začetek daljše dr. Pregljeve povesti »Otroci solnca«, dr. Detelovo tridejansko komedijo »Dobrodelnost« (celo), eno črtico Meškova, dve Bevkovi, konec dr. Šorlijeve pesmi, daljši članek o novejši in najnovejši srbski literaturi (predavanje majorja Čirića), in še par znanstvenih spisov (dr. Breznikove jezikovne ocene, dr. Žigonovo študijo itd.) Čitva bo torej dovolj, kakor nalašč za počitnice. Naročnike prosimo, naj letos v teh izrednih razmerah potrpijo.

— Na razna vprašanja glede zadnje drame F. S. Finžgarja, ki je ravnokar izšla, naznanja Nova založba, da se razpečava zgolj n e v e z a n a knjiga. Vezava bi knjigo znatno podražila, s čimer bi založništvo brez potrebe obremenjevalo razne majhne odre, ki si jo morajo naročiti v več iztisih, ker je knjiga zanje rokopi in se torej vloga ne smejo prepisovati. Cena knjige je 5 K, če se naroči pri Novi založbi in denar naprej pošlje. Dobi se tudi v vseh knjigarnah (tržna cena vsled draginskega poviška 5.50 K).

— Zveza služkinj v Celju. V nedeljo, dne 6. julija popoldne po večernicah se vrši v Celju v dvorani pri »Belem volu« zborovanje služkinj iz Celja in okolice. Namen zborovanja je ustanovitev celjske zveze služkinj. Govori dr. Ogrizek. Služkinje in prijateljice pridite polnoštevilno na prvo vašim stanovskim koristim namenjeno zborovanje.

— V Mariboru se je ustanovilo društvo jugoslovanskih državnih uslužbencev. Namen društva je, zastopati koristi jugoslovanskih državnih uslužbencev sploh, posebno pa organizirati aprovizacijo. Društvo po potrebi posreduje pri nabavi aprovizacijskega blaga za člane, kupuje in razdeljuje brez dobička. Kdor želi postati član društva, naj javi svoj pristop pri zaupniku svoje stroke ustmeno. Komur pa tega ni mogoče, naj se javi pisмено odboru v roke g. blagajnika, davčnega upravitelja Franceta Frana, davkarja. — V odbor društva jugoslovanskih državnih uradnikov v Mariboru so bili izvoljeni sledeči gospodje: Sodni svetnik dr. Peitler, predsednik; dr. Ljudevit Valjavec, podpredsednik; davčni upravitelj Fran Franc, blagajnik; dr. Fran Rostohar, tajnik; major v p. Mihael Skočir, gospodar ter sedem zaupnikov iz raznih uradniških strok.

— Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom, podružnica v Ljubljani išče 4 osebe, vsaj deloma vešče angleškega jezika, kot spremljevalce transportov iz Poljske republike v Slovenijo. Prosilci se morajo takoj javiti ter najpozneje v ponedeljek 7. t. m. zjutraj nastopiti službo. Služba je začasna, plača po dogovoru. (V poštev bi prišli ljudje, ki so preje živeli v Ameriki, n. pr. delavci, mornarji etc.)

— Toča. Iz št. Vida pri Ljubljani se nam poroča: Včeraj 3. t. m. proti poldne so se nagromadili od severa sem težki črni oblaki, iz katerih se je vsula toča, ki je klestila dobrih deset minut, debela je bila bolj kot lešniki. Na mnogih mestih so poljski pridelki na pol uničeni, zlasti so prizadeti: fižol, krompir, rž in ječmen, ječmen je na nekaterih njivah popolnoma brez zrna. Kmeti in delavci pa zopet z obupom gledata v bodočnost.

— Obupen položaj poštinih oficijantov. Od strani poštinih oficijantov smo prejeli: K poročilu ljubljanskih dnevnikov, ki govorijo o koruptivnih razmerah pri ljubljanskem čekovnem uradu, bi bilo velikega pomena, da široka javnost, ki smatra, da je osebo pri poštenu in brzojavnem zavodu dobro plačano, izve delovanje in izrabljanje zgoraj imenovanega uradništva. Imenovanja pri čekovnem uradu kričijo do neba. Tu se je nekvalificirano osebo, brez predpisane šolske izobrazbe in strokovne skušnje imenovalo v XI., X. ali celo v IX. činovni razred, med tem ko se za nas ni storilo prav ničesar, ki bi imeli v prvi vrsti pravico, da se nas upošteva in da se nam izboljša naš gmotni položaj. Za nas so predpisani najmanj 4 razredi srednje šole, potem trimesečna praksa in trimesečni teoretični tečaj s strokovno strogo skušnjo, da je potem deležen plače kot aspirant 2 K 20 vin. na dan. V stari Avstriji smo imeli pravico, da po osmih službenih letih napravimo prometni tečaj in se nas imenuje asistentom, kjer bi nadalje napredovali z drugim državnim uradništvom. Torej za nas bi veljalo šele po osmih službenih letih v XI. čin. razred C skupine prejšnje službene pragmatike, za gospode in gospodične protežirance pri čekovnem uradu pa tega ni treba, temveč so jih kar imenuje po par mesecih v činovne razrede in skupine, kamor bi sploh spadati ne smeli. Kje je pravica? Ali je to demokratsko? Ne samo to. Poglejmo, kam so nas uvrstili glede draginskih doklad. Ne tja, kamor spadamo, temveč med kategorijo »cestarjev, finarcarjev in slug. Ali je to pravično? Če smo uradniki poštne uprave, če delamo isto službo kot naši tovariši v činovnih razredih, imamo isto odgovornost, zakaj se nas tudi ne plača enako? Za enako delo enako plačilo. Vemo, da ni mogoče vsega naenkrat storiti, toda dobro vemo, da bi se nas zaradi novih draginskih doklad ravno tako lahko uvrstilo med uradništvo, in ne bi delalo nobenih težkoč, tem lažje, ko bi bil finančni efekt z malimi razlikami isti. Čakamo na novo regulacijo plač že mesce in mesce, vendar še ne pride od nikoder nič. Nameravajo nam dati nove draginske doklade, kakor smo čitali v časopisih. Upamo in trdno pričakujemo, da nas pri teh ne bodo prezrili in da nas bodo uvrstili tja, kamor po vsej pravici spadamo — med uradništvo. Če nam je bila stara Avstrija mačeha, pričakujemo od demokratske Jugoslavije, da nam bo ta dobra mati. Najbolj pa nam je še pomagano, če nas takoj, še pred novo regulacijo uvrste v činovne razrede. To so naše zahteve, katerih ugodno rešitev pričakujemo v najkrajšem času, ker le tako lažje posvetimo vse svoje moči in zmožnosti službi, če nas ne bodo morale vsakdanje življenjske skrbi.

— Ljubljanski igralci v Ptuj. Dne 4. julija 1919 gostuje v Ptuj Ljubljanska drama. Uprizori se Funtkova enodejanska drama »Za hčer« in Heyermansovo svetovno študijo s petimi veselji »Amnestijak«. Opozarjamo cenjeno občinstvo na ta večer. Imelo bo priliko po dolgih letih pozdraviti v svoji sredi najboljše moči ljubljanske drame. Upamo, da se vsak odzove temu vabilu, ter tako dokaže, da ve ceniti poštvalnost igralcev. — Obenem se naznanja, da se C. M. kres preloži na soboto 5. 7. Zgal se bo v Rogoznici. Po kresu je sestanek pri Bračiču.

— Trgovci, trg. nastavljenici, koalicijska pravica itd. Razmere v katerih žive trg. nastavljenici Ljubljane in Slovenije sploh, so vse prej kot zavidljive. Plačo in delavni čas »urejajo« trgovci po lastni volji. Ta lastna volja pa je taka, da gg. izrabljajo po 10 do 13 ur na dan svoje nastavljenice za sramotno nizke plače. Trgovski nastavljenici so se združili v stanovsko organizacijo »Zvezo trg. nastavljenicev na slov. ozemlju«, da si potem iste pribore solidarnim potom zboljšanje svojega gospodarskega položaja. Toda gg. trgovcem to nikakor ni všeč, ker se jim zdijo prenesramno, da bi se njihov dosedanj suženj trg. nastavljenec upal celo nekaj zahtevati, da bi si upal za svoje pošteno delo zahtevati tudi pošteno plačo, začeli so sami kakor tudi njih plačani podrepaniki gonjo zoper stanovsko organizacijo. Odlikuje se pri tem posebno že znani »šarfmaher« veletržec g. P., kateri je drugače prav dober Jugoslovian, toda žalibog se pri mošnjičku teh gg. jugoslovianstvom neha. Svojim prodajalkam je celo prepovedal vstop v našo organizacijo. Opozarjamo g. P., da si ne bomo nikakor dali kratiti naše koalicijske svobode ter bomo v to svrhu porabili vsa sredstva, da take in enake nesramnosti preprečimo. Istotako pa bomo svoječasno poučili uslužbenice gremija ljubljanskih trgovcev, da jim ni vse dovoljeno, ter da bomo znali preprečiti ven me-

tanje naših delegatov s katerimi sedaj okoli groze. Naj bodo ti gg. prepričani, da se bode nehal čas njihove samovoljnosti, ter da bodo trg. nastavljenici poskrbeli, da uredijo svoje razmere z delodajalci tako, da bo njih delo tudi primerno plačano. Upamo, da se razsodni trgovci ne bodo dali zapeljati par »šarfmaherjem«, ter da obdo v svoji kulantnosti šli vsaj tako daleč kot njih, večina židovski tovariši na Hrvatskem. — »Zveza trgovskih nastavljenicev v Ljubljani«.

Ljubljanske novice.

Ij Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija« v Ljubljani sklicuje na dan 6. julija t. l. ob 10. uri v restavracijo Novi svet (Prešernova soba) svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Klub, kateri se je ustanovil l. 1913. ter takoj ob početku krasno uspeval, je moral svoje delovanje ob izbruhu vojne popolnoma prekiniti. Da na tem športnem polju ne zaostanemo, je potrebno, da klub zopet prične z delovanjem, da bomo tudi v tem pogledu lahko tekmovali. Vse, ki se zanimajo in imajo veselje do kolesarstva se vabi na občni zbor; posebno pa se poziva člane, da se istega polnoštevilno udeležijo.

Ij Zasebno uradništvo Slovenije. V nedeljo 29. m. m. se je vršil v Mestnem domu izredni občni zbor »Društva zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju«. Zborovanje je vodil predsednik Ivan Hiter. Iz poročil posnamemo: Razvoj organizacije zasebnega uradništva je na Kranjskem prav zadovoljiv, na Slov. Stajerskem pa neugoden. Krivda leži na odboru krajevnih skupine v Celju, ki je prevzel nalogo, da organizira zasebno uradništvo na vsem Slovenskem Stajerskem, ki pa prav nič ne deluje. Osrednji odbor je vsled tega sklenil, da se odbor krajevnih skupine v Celju razpusti, skliče občni zbor skupine in izvoli nov odbor. — Od zadnjega obnega zbora je bila organizacija precej gibljiva. Šlo je za zvišanje službenih prejemkov raznim skupinam. Najpovoljnejši uspeh je v tem dosegla skupina uradništva denarnih zavodov. To ima pripisati svojem solidarnemu in odločnemu nastopu ter smotretnemu delu, s katerim zasleduje uresničenje svojih zahtev za bodoče. — Občinski svet ljubljanski je s svojim sklepom z dne 14. marca t. l., s katerim je proglasil uradništvo Mestne hranilnice ljubljanske za mestne uslužbenice, sicer zadal celokupnemu hranilničnemu uradništvu Slovenije — ker tudi drugod skušajo sedaj posnemati Mestno hranilnico ljubljansko — hud udarec, ki pa ne bode ostal trajen, ker so nagibi, ki so občinski svet ljubljanski privedli do tega sklepa, docela neutemeljeni, nestvarni in ker morejo posledice takega sklepa škodovati ne samo uradništvu, ampak tudi zavodu in mestni občini. — Skupina uradništva zavarovalnic v svojih zahtevah ni imela posebne sreče. Povod tiči v tem, ker leže centrale tukajšnjih zavarovalnih zastopov izven Jugoslavije in se je moglo naše uradništvo z zastopniki central pogajati le posredno po nemškem uradniškem društvu, dočim je ugodno rešitev pri banki Slaviji ovirala prememba lastnika. Tudi bi se moralo uradništvu te stroke priporočati več vzajemnosti. — Skupina uradništva industrije, obrti in trgovine se je z vso vnemo oprijela statističnega dela, da si potem zakonske odredbe izposluje izboljšanje svojega položaja. — Skupina uradništva premožkovnikov Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Kočevje čaka še vedno nestrpnost rešitve svojih, že meseca marca predloženih zahtev. Zadeva se nerazumljivo zavlačuje po raznih pisarnah. Ugoditvi nasprotujeta vlada in družba. Dokazano pa je, da poduradnik kot najboljši delavec, na katerem teži breme vse odgovornosti, v mnogih primerih ne dobiva onih prejemkov kakor delavec, poleg tega pa mora svoja živila v delavskem konsumu plačevati veliko dražje nego delavec. — Popolnoma nedelavna je skupina odvetniških in notarskih nastavljenicev v Ljubljani, da bi bilo ravno tej skupini potrebno prav mnogo smotretnega dela v izboljšanje svojega položaja. (Vodkinja pisarne nekega odvetnika z 18 službenimi leti pri istem šefu ima mesečnih prejemkov 180 kron.) — Razvoj in obseg organizacije je zahteval premembo pravil, namesto katerih se uvede v smislu naredbe pokrajinske vlade za Slovenijo poslovnik. Po tem dobe posamezne krajevnne in strokovne skupine več prostosti v svojem delovanju. Radi krajše označe se društvo za naprej imenuje: »Društvo zasebnega uradništva (DZU) na slovenskem ozemlju«. Pristop k društvu imajo kot člani sorodna društva, ki zasledujejo iste cilje. — Sprejel se je nadalje pravilnik glede podpor, ki jih bode društvo delilo svojim članom ob: a) boleznih, b) brezposelnosti, c) preselitvi v oddaljene kraje in d) smrti. Pravilnik stopi v veljavo 1. 10. t. l. Pravico do podpor ima vsak član ob, članica, ki je plačal 12 mesečnih prispevkov v podpori sklad. Podpora ob boleznih in posmrtnina se zvišuje z dolgotrajno članstvom. Podpornina se bode pobirala obenem s članarino, ki se za 50% za

vsak razred zviša. Članom naj bo ležeče na tem, da se društvo gmotno čimprej in kakor najbolje utrdi, da bode moglo svojim članom v kratkem že izdatneje pomagati. — Končno so se sprejele resolucije, s katerimi zasebno uradništvo zahteva: čimprejšnjo uvedbo splošnega ljudskega zavarovanja, — starostno in invalidno zavarovanje — ter preskrbo vdov in sirot, znižanje cen življenjskim potrebščinam z odprtjem mej, odpravo carine in preprečenjem veriženja, ter prodajo mesa v ljudski mesnici tudi zasebnemu uradništvu za isto ceno kot javnim nastavljenicem.

Ij Cepljenje prešičev zoper rdečico. Popravek. Vsled prepovedi deželnega veterinarskega urada se prešiči ne bodo cepili v mestni klavnic, ampak na domu. Kdor hoče imeti prešiče cepljene, naj to naznani do 8. t. m. v pisarni mestne klavnice. Za cepljenje je plačati 8 K od prešiča.

Nalovelše.

OBČINSKE VOLITVE NA ČEŠKEM.

LDU Praga, 3. julija. (ČTU) Izid občinskih volitev na Češkem je sledeči: Čehi so dobili 1.857.000 glasov, od katerih pripada na češke socialne demokrate 632.000 glasov; Nemci so dobili 880.000 glasov, od teh odpade na nemške socialne demokrate 446.000 glasov.

RUMUNSKI SOCIJALISTI ZAHTEVAJO NOVO VLADO.

LDU Bukarešta, 3. julija. (RDU Dacia.) Kmečka in delavska stranka je v vzpostavitve moralnega ugleda Rumunije v inozemstvu sprejela resolucijo, da je treba pri imenovanju nove vlade v vseh resortih gledati na to, da se za ministre imenujejo le strokovnjaki. Vodstvo notranje in zunanje politike se mora poveriti le osebam, katerih moralne avtoritete priznava sovranih in prijatelji. Stranka zahteva takojšnjo odpravo cenzure in uvedbo svobodne trgovine.

AVSTRJSKI DELAVSKI SVETI ODKLONILI KOMUNITIČNE PREDLOGE.

LDU Dunaj, 3. julija. (ČTU) Državna konferenca avstrijskih delavskih svetov je odklonila komunistične predloge, da se izkliče takoj sovjetska republika z vsemi proti glasovom komunistov.

PONAREJENI BANKOVCI.

LDU Dunaj, 3. julija. (ČTU) Avstro-ogrška banka naznanja, da je bil pred nekaj dnevi zasaden prvi falzifikat novih dvokronskih bankovcev, o katerih se sodi, da jih je izdala mažarska sovjetska vlada. Značilno na falzifikatu je, da nosi označba serije na prvem mestu številko 7, dočim imajo pristni bankovci izključno številko 1.

ZENA BELE KUNA PRIJETA V INOMOSTU.

LDU Inomost, 2. julija. (ČTU) Pri reviziji brzovlaka, ki je vozil v Buchs, so ustavili neko damo, ker jo sumničijo, da je soproga ljudskega komisarja Bele Kuna.

Izpred poročila.

Ukradena blagajna na Vrhniki.

Pred ljubljansko poroto so se zagovarjali včeraj bivši manipulant pri pošti Lovro Sitar, elektrotehnik brez posla Evgen O., mladoletni J. S. in trgovski sotrudnik Alfonz Kernc, katere je obdolžilo državno pravdnštvo, da so ukradli Ivanu Oblaku na Vrhniki blagajno ter si jo razdelili.

Razpravo je vodil predsednik deželnega sodišča dr. Papež, obtožbo je zastopal državni pravdnik Modic; dr. Furlan, dr. Frlan, dr. Ivan Tavčar, dr. Pegan in dr. Stare so zagovarjali obtožence. Sitar je ukradel blagajno, v kateri se je nahajalo 27.216 kron denarja, Ivanu Oblaku, gostilničarju na Vrhniki. Blagajno je odnesel v družbi ostalih obtožencev v gozd v bližini Blatne Vrhnike, kjer je O. s kamnom razbil blagajno. Denar so si razdelili in se razšli. Gostilničar Oblak je razvil takoj opazil in jo naznanil orožnikom, ki so dohiti Sitarja in O., še preden sta dospela v Ljubljano.

Porotniki so soglasno potrdili krivdo Sitarja. Soudeležbo pri tatvini so pri Evgenu O. potrdili z 9 da in 3 ne, pri J. S. so zanimali krivdo s 7 ne proti 5 da; Kerncovo krivdo so potrdili z 9 da proti 3 ne.

Predsednik dr. Papež je nato razglasil obsodbo, s katero se oprostita G. in S. obtožbe, obsodijo pa Sitar Lovro na 2 leti težke ječe, O. Evgen na pet mesecev in Kernc na 8 mesecev ječe.

Razne novice.

r Ne dajte roke. Na Dunaju so danes jako razširjene garje, in sicer ne samo med vojaki, kateri so se vrnili z bojnega polja, temveč tudi med otroci in ženami. Zato opozarjajo zdravniki občinstvo, naj opusti svoje običaje podajanja rok, ker se na ta način rečena kožna bolezen najbolj

razširja. Pač moder nasvet. Za prijateljski pozdrav zadostuje priklon z glavo in prijazen pogled. Dandanes ljudje po veliki večini ne nosijo rokavic, vsled česar je še bolj opasno stiskati ljudem roke. Občinstvo se je odvadilo že marsikaj koristnega in dobrega, ker se je moralo, zakaj bi se ne odvadilo izpostavljati se nevarnim boleznim, ko se to vendar tako lahko zgodi?

Kapitan Bartlett misli leteti v zraku-plovu čez severni tečaj in sicer misli poleteti z rta Kolumbije na Grantlandu do rtiča Čeljuskin. Če se mu to polet posreči, bo dosegel rekord v zrakovolstvu. Daljavo znaša 2000 kilometrov. To je sicer samo dve tretjini najkrajše poti čez Ocean, ki so jo že preleteli, a vpoštevati moramo vremenske nevarnosti severnih krajev, ki so ena glavnih ovir in nevarnosti. Če pa tudi doseže rtič Čeljuskin, tedaj ga bo čakala nova naloga, da od tam doseže obljubljeno kraje. V Sibirijo mu namerava iti nasproti neka pomožna ekspedicija.

Francoski anarhisti v Ameriki na delu. Poslednje dni je bilo poskušanih v Ameriki več napadov na višje osebe. Ameriška policija je mnenja, da so povzročili te napade francoski in laški anarhisti, ki so prišli nalašč zato v Ameriko. Francoski poslanik je dobil nalogo, da zasleduje nekatere ljudi, katerih imena so našli v kovčegu, ki je padel iz rok nekega napadalca. Atentator je umrl po atentatu takoj in niso izvedeli njegovega imena. Domnevajo, da je bil Francoz.

Grška zastava nad trdnjavo Krfa. Vojaška uprava otoka Krfa je prešla dne 21. t. m. v roke Grkov. Zavezniške zastave so sneli dne 20. t. m., a 21. t. m. so slovesno izobesili grško zastavo.

Prosveta.

pr Na štirih produkcijah »Glasbene Matice«, ki so se priredile prošli teden, je nastopilo precejšnje število pevcev, ki so po veliki večini učenci g. Hubada. Glede petih pesmi pohvalno omenjajo to, da je njih večina bila vzeta iz glasbene literature Slovencev, ki mora, kakor čutimo mi, pred vsem vezati našo pozornost. Kako so pevci izražali skladbe in kako so proizvajali ton, bi bilo pri velikem številu sodelujočih preobširno opisovati. Mislím le, da so se tekot petja pokazala mesta, kjer je učencem zmanjkalo spretnosti z znanjem pomagati si. Če se vzame, da so Slovenci pevsko nadarjen narod, bi človek mislil, da bo to, kar so učenci nudili v petju, daleč

presegló uspehe na glasovirju. Vendar so učenci na klavirju dosegli približno isto, kar pevci s petjem. Med obojimi je nekaj ljudi, ki se v primernem času utegnejo razviti do prav zadovoljive stopnje umetniškega interpretata, kar so pokazali že tudi pri teh proizvodih. Mnogo od njih je že nastopilo v javnosti, nekateri se učijo v Matici; od ostalih se je posebno odlikovala igralka prvega stavka Griegove sonate, ki ga je igrala tako, da je iz njeag izginilo vse, kar je na kompoziciji šibkejšega in donel kakor posebno izvirna in dobra glasba. Glede igranih skladb je pristaviti, da je Fr. Vilharjeva »Fantazija« v C-molu z motivom »Le vstani borni narod moj« bila edina glasbenka za klavir, ki je od vseh slovenskih imela čast, biti igrana pri teh proizvodih. Vendar imamo mnogo boljših skladb in prav gotovo bi bilo dobro, da bi vodstvo »Glasbene Matice« bilo bolj inicijativno in vpletlo v svoj učni načrt vsaj dvanajst skladb iz klavirske literature Slovencev, ki so umetniško boljše, kar se da napraviti brez vsakega truda. Učenci v igranju na gosli so po možnosti igrali več ali manj dobro. Pri njih se šolsko igranje najbolj pozna, posebno pri učencih g. Vedrala, ki kaže v izbiranju skladb simpatijo do take vrste muzike, za katero se čuteči človek le težko ogreje. Da je na zadnji produkciji, pel tudi mladinski zbor, je prav dobra misel, in če pomislimo, da ima »Glasbena Matica« funkcijo male in srednje šole in tak učni načrt so vspehi popolnoma zadostni.

Marij Kogoj.

Ameriško pismo.

Lowell, Arc. V tej slovenski naselbini so delavske razmere pod vsako kritiko. Nikomur ne moremo svetovati, da bi s trebmom za kruhom semkaj prišel. Odkar sem tukaj, še ne vem, da bi bilo kdaj prej tako slabo za delavca-težaka. — Peerless, Utah. Kar se tiče delavskih razmer, so slabe v tej okolici. Delamo komaj po tri dni na teden, včasih pa še celo samo dva dni. Sedaj se organiziramo v U. M. of Amerika in smo trdno prepričani, da bomo dosegli, da bodo premožkopne družbe našo organizacijo priznale. Marsikomu utegne biti znano, da je država Utah suha kakor puščava Sahara in da je bilo dovoljeno piti samo vodo. Ker pa to nihče kaj posebno ne ljubi, so mnogi rojaki pričeli delati pijačo po svojem lastnem receptu. Kupijo zaboj rozin ali »cveb«, jih stresejo v sod in nalijejo vrh tega vode in čez nekaj časa

imajo pijačo, oziroma vino doma. To umetno vino je pa jako močno in zleze v lase, če ga previdno ne piješ. — Maynara, O. Delavske razmere v tukajšnji naselbini so se v poslednjem času nekoliko izboljšale. Premogokop obratuje sedaj s polno paro. Toda, koliko časa bodo trajali ti lepši dnevi, pa nihče ne ve. — V naselbini Waukegan se ponša slovenska naselbina z novo stavbo »Slovenskim Narodnim domom«, ki je opremljen z vsem potrebnim za vsakovrstne prireditve. — Grand Haven, Mich. Tu je zaspala v Gospodu dne 11. aprila Marija Čeh, omožena Zenko. Umrla je v 31. letu svoje starosti in je zapustila moža in dva nepreskrbljena otroka. — Wheatland, Pa. V tukajšnji naselbini so delavske razmere bolj srednje vrste. Neprostovoljnih počitnic imamo že sedaj zadosti, a nekateri »preroki« nam jih obetajo še več. Draginja raznih življenjskih potrebščin še vedno narašča. Z enim dolarjem se danes ne more skoraj ničesar več kupiti. Po prvem juliju se pa še okrepite čilne pijače ne bo moglo dobiti, ker bodo postale Združene države suhe. — Cleveland, Ohio. Dne 5. prosinca so igrale tukajšnje Slovenke iz društva »Kraljica Majnika« »Svojeglavno Minko«. Igrale so jo: Ana Zupan, Nežka Bobnar, Bregita Blenkuš, Francka Sadar, Marija Sever, Justa Zupan, Marija Perko, Marija Smrdel, Ana Jerič, Marija Suštar, Ana Košak, Marija Globokar, Mary Tomaž, Marija Pucelj, Antonija Gregorčič ter Matilda Sinkovec. Vse so se prav dobro zasukale na odru. Pri igri so sodelovali naši tamburaši. Ljudstva je bilo v dvorani toliko, da bi jih ne moglo več notri. Čistega dobička, ki je namenjen za zgradbo nove cerkve, je lepa vsota. — Poročil se je Anton Košček z vrló deklico Viktorijo Verhunc. — Avtomobil je povozil in hudo poškodoval Ignacija Tekavčiča. — Tu so ljudje močno bolehalo na influenco. Večkrat se je pripetilo, da je bila vsa družina naenkrat bolna, na pr. Dolenčevi. Ležali so mož, žena in štirje otroci naenkrat. Enako se je godilo drugim družinam. Da je pri tem marsikoga pobrala bela žena, je pa samo ob sebi umevno. — V New Yorku so priredili Nemci in židje živahno propagando za boljše življenje. Sicer se nočejo imenovati boljše življenje, pravijo, da so »radikalni socialistje«. Nad 700 newyorških Nemcev je že pristopilo. Prihodnje sredo bodo imeli velik ljudski shod, kjer bodo sestavili baje že »Delavski in vojaški svet«.

Aprovizacija.

a Špeh. Od 7. julija naprej se bo de prodajal v Mühlesnovem skladišču na Dunajski cesti špeh po 18 K kilogram. Na vsako izkaznico se dobi pol kilograma špeha. — Določiti se sledeči red: za I. okraj dne 7. julija, za II. okraj dne 8. julija, za III. okraj dne 9. julija, za IV. okraj dne 10. julija, za V. okraj dne 11. julija, za VI. okraj dne 12. julija, za VII. okraj dne 14. julija, za VIII. okraj dne 15. julija, za IX. okraj dne 16. julija, za X. okraj dne 17. julija, vsakokrat od 8. do 11. ure in 2. do 5. ure popoldne.

a Oddaja jedilnega olja. Vnovčevalnici za živino in mast se je posrečilo dobiti s posredovanjem tukajšnjega odseka ministrstva za prehrano nad 20 vagonov finega namiznega olja španske provinience. To olje, ki dospe v najkrajšem času, se bo oddajalo izključno občinskim, industrijskim in železniškim aprovizacijam za neobvezno ceno približno K 24 za en kilogram, prevzeto v Ljubljani. Cene se razumejo Bto. za neto. Prekupcem in špekulantom se olje ne bo oddajalo, zato se morajo aprovizacije, oziroma od njih pooblaščen reflektantje zavzeti, da bodo olje delili le naravnost med konsumente. Tozadevna obvezna nepreklicljiva naročila naj se pošljejo najkasneje do 15. t. m. obenem s polovico kupnine Vnovčevalnici. Ostanek kupnine se bo plačal pri prevzemu. Oddajal se bo najmanj en sod v približni teži 200 kg. Dan oddaje se bo naročnikom pravočasno prijavil. Pripomnimo, da cene olja rastejo; aprovizacije naj torej v lastnem interesu ne prilike ne zamudijo.

a Užigalice. Ljubljanski trgovci, ki hočejo prodajati užigalice, naj se zglase pri tvrdki Jelačin, Rimska cesta. V nadrobni prodaji stane 1 škaflička užigalic 50 vin. Prodaja teh užigalic ni vezana na karte.

— Pogreša se od razsula italijanske fronte moj mož Ivo Bzik, ki je služil pri 42. zagrebški domobranski peš diviziji pri provijantu. Prosim lepo, ako bi kdo vračajočih kaj o njem vedel, naj blagovoli sporočiti na moj naslov: Marija Bzik, Ljubljana, Opekarska cesta št. 26. Stroški se povrnejo.

Izgubili so se 26. do 29. t. m. v Ljubljani trije potni listi in štiri kolekovane prošnje za potno dovoljenje iz Ptuja na Dunaj ozir. v Gradec. Vse je bilo v rumenem ovitku z naslovom Stara Pravda 3. Pošten najditelj naj odda proti nagradi na policiji Bleiweisova cesta II. nadstropje soba 17.

Izgubila se je zlata verižna zapestnica od Tobačne ulice do Slomškove ulice. Kot drag spomin se prosi poštenega najditelja, da jo odda proti zelo visoki nagradi v upravnistvu »Slovenca«.

Izgubila se je dne 1. t. m. med 19. do 20. uro zvečer damska usnjata ročna torbica (vsebinska 1 robec) na poti od Sv. Krištofa, Dunajska cesta, Pražakova ulica, Miklošičeva cesta in Sv. Petra cesta do hišne št. 8. Pošten najditelj naj blagovoli torbico oddati Sv. Petra cesta 8 pritličje, pri hišnem posestniku.

Proda se radi smrti popolnoma nov, fin, ženski kostum po nizki ceni, višnjevi ženski kostum pravi kamgarn. S. Fotočnik, Selenburgova ulica št. 6 I.

Kot kompanjonka ali tudi kot poslovodkinja s kavalcjo želi mesta v trgovini vseskozi izvežbana, inteligentna mlada dama iz boljše hiše. Cenj. dopisi na: »Kompanjonka ali poslovodkinja« na upravo »Slov.«

Proda se velika, emajlirana kopalna banja, železna peč in kuhinjska miza. — Poizve se vsak dan: Kolodvorska ulica 12, od 3. do 5. ure popoldne.

Pomočnika za sodarsko obrt sprejme takoj Franjo Repič, sodarstvo, Ljubljana, Kolezijska ul. 18. Plača po dogovoru, eventualno tudi hrana in stanovanje.

Male vilo ali hišico z vrtom, najraje meblirano, na deželi ali v ljubljanski okolici vzame v najem takoj ali za avgust. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vila 509«.

Inteligentna gospa išče mesto dobre gospodinje k fini krščanski družini v Ljubljani (na zunanje gospodarstvo se ne razume). Honorar zelo nizek, glavno je priklonitev k družini in dobro postopanje. Izključeni so samostojni gospodje ali duhovniki. Naslov pove uprava lista pod št. 3900.

Zadružni uradnik (revizor) zmožen vseh zadružnih del pri zadrukah, kot vknjiževanja, sestave bilance, strojepljiva in drugo, išče službo kot knjigovodja ali blagajnik v večjem denarnem zavodu v Jugoslaviji. Nastop službe takoj. Ponudbe pod »Zanesljiv« na upravo tega lista.

Sprejemlonski delavci za napravo mejo se sprejemlonski strešnikov, cevi i. dr. proti dobremu zaslužku, ali taki, ki bi se hoteli temu delu priučiti. Tovarna cementnih izdelkov Jos. Cihlar, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67.

Motorno kolo »Puch« v popolnoma dobrem stanju se radi pomanjkanja bencina takoj proda za ceno 1000 K, ali kupim do 40 litrov bencina. Ponudbe na Alojzij Zorič, davčni eksekutor, Krško.

Pekovski učenc se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3925.

Papriko najfinejše vrste po K 55—60 in 65 per kg razpošilja, dokler zaloga traja, Peter Zajc, eksportno podjetje, Celje, Šolska ul.

SVARILO.

Podpisana svarim dotične škodoželjne in lažne elemente, naj takoj prenehajo z razširjanjem raznih lažnih vesti in napadov na moje osebo, radi zapuščine po pokojnem Fran Kučevicu, ako se hočejo izogniti sodišču, ker odslej bom vsakega, brez izjeme, sodnim potom zasledovala.

Marica Suhadobnik.

Izjavim,

da ne plačam dolgova, katere bi kdorkoli delal na moj račun.

Ljubljana, 2. julija 1919.

Alojzij Pirkovič,

višji revident južne žel.

Trgovino

z inventarjem v Ljubljanski okolici ali na deželi vzame v najem takoj ali za pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Tako« 5415.

Dva dobro ohranjena dvojmeta

Seifert biljarda

z vsemi pritliklinami se po zelo ugodni ceni prodasta radi pomanjkanja prostora. Dopisi naj se pošiljajo na poštni predal 124, Ljubljana.

Proda se par lepih, težkih, 16 pesti visokih, 4 leta starih

Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 3932.

Več tisoč jermen in gož

za mlatilne cepce proda

Avg. Terpin, Kamnik.

Kovačilo se odda v najem.

Pojasnila daje Marija Turk, Kokrica pri Kranju.

Upognjeno pohištvo

je zopet začela izdelovati Tovarna lesnih izdelkov in upognjenega pohištva

I. Bahevec nasl.

Duplica — Kamnik Kompletna oprema za hotele, gostilne, kavarne, zavode, dvorane i. dr. Založniki in trgovci dobe poseben popust. 2179

Več hlapcev

h konjem išče mestna občina ljubljanska. Zglasiti se je Gesta na Kodeljevo št. 8.

Naročajte »Slovenca«!

AGENTA

za prodajo vina in slivovke po Jugoslaviji. Oglasi naj se v Špilju osebno ali pismeno, da se pogodimo za služek. Ivan Samec v Špilju, Štajersko.

NERVOZNE

boli, pritisk krvi, pomanjkanje spanja, migreno, prenapetost, migljanje pred očmi, slabe oči, šumenje v ušesih odpravlja Fellerjev

ELSA-FLUID

6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 24 krou. — Staro prekušeno odvajalno, tek vzbujajoče in zaprtje odstranjujoče sredstvo so Fellerjeve rabarbarske

ELSA-KROGLJICE

6 škatlic 12 K — v. Edino prave pri lekarnarju E. V. Feller, Stolica, Elsa trg 134 (Hrv. Zag.) Omot in poštnina se računa posebej najcen. Kdor naroči več obnem, mnogo prihrani.

Dražbeni oklic.

He 456/19—1

Dne 16. julija 1919 ob 9. uri dep. se bodeta prodala na javni dražbi v shrambi gostilničarke Frančiške Pirnat na Viču št. 23 se nahajajoča dva vinska soda iz hrastovine in z vsebino 33 hl in 16 hl.

Izključna cena znaša 50 K za hl. Kupnina se ima takoj plačati in soda vzeti.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. II, dne 27. junija 1919.

NAZNANILO.

Dovoljujem si vsem hišnim gospodarjem naznaniti, da sem zopet začel izvrševati

dimnikarsko obrt.

Priporočam se vsem svojim prejšnjim odjemalcem in prosim vse hišnike in hišne gospodarje da se v putrebi obrtajo name.

Z odlič. spoštovanjem

Luka Šetina

dimnikarski mojster Vel. čolnarska ulica 17, prej. poslov. tvrde Pošvar.

Generalna reprezentanca

za kraljestvo SHS

za baterije, žarnice, elektrotehniko

Izdelki svetovnih angleških in slovanskih tvrdk.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavni lokal

Mestni trg 25.

Gozdarski urad barona Borna ima na razpolago oziroma izdeluje vsake vrste in vsako množino

zabojev in sodčkov

iz mehkega lesa. Vprašati je pri gozdarskem uradu barona Borna v Trzinu (Gorenjsko).

3941

Čevlje fine, moderno izdelane in sandale

ima v zalogi in jih razpošilja po poštne povzetju

mirenska, Čevljarska zadruga v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševro-media kože, boksa in teletine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otročje čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej.

Pri večjem odjemu primeren popust!

Prodajalna tudi v Celju, »Narodni dom«.

Zmerne cene!

3940

Zahtevajte cenik!